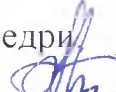

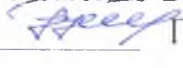

Міністерство охорони здоров'я України
Донецький національний медичний університет
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармації та фармакології

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ
СИЛАБУС**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»
Освітня програма	«Фармація»
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Розробник/и	д-р.фарм.н., професор Хоменко В.М., к.фарм.н., ас. Царьова К.О.
Затвердження	рішенням кафедри, протокол № 2 від 1.09.2021р. вченою радою фармацевтичного факультету, протокол №1 від 15.11.2021р
Візування	Завідувач кафедри Хоменко В.М. Гарант ОП Хоменко В.М. Декан факультету Гуторов О.І.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ

Рік навчання та навчальний семестр д.ф.н.: 4 рік навчання, 7-8 семестр, з.ф.н.: 3-4 рік навчання, 6-7 семестр.

Загальне навантаження д.ф.н.: 8 кредитів ECTS, з.ф.н.: 8 кредитів ECTS

Аудиторне навантаження д.ф.н.: 120 годин, з.ф.н.: 30

Самостійна робота здобувачів д.ф.н.: 120 годин, з.ф.н.: 210 годин

Форми підсумкового контролю д.ф.н.: залік, ПК, з.ф.н.: залік, ПК

Мова викладання: українська

Інформація про викладача

Хоменко Віктор Миколайович, завідувач кафедри фармації та фармакології, д-р фарм. наук., професор.

Катерина Олександрівна Царьова, канд. фарм. наук, асистент кафедри фармації та фармакології.

Інструменти комунікації

З усіма питаннями, зауваженнями та пропозиціями, стосовно викладання та вивчення дисципліни, просимо надсилати листи на наступну електронну пошту: k.o.tsarova@dnmu.edu.ua та/ або khomenko.donnmu@ukr.net

Призначення навчальної дисципліни

«Організація та економіка фармації» – забезпечує організацію роботи аптеки, як закладу охорони здоров'я та торгівлі, процес фармацевтичного забезпечення населення та закладів охорони здоров'я; структура та функції аптеки, основні питання забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптек, таро-пакувальний матеріал.

Мета та завдання

Основна мета - забезпечити здобувачам вищої освіти формування знань щодо базових положень фармацевтичного законодавства; забезпечення майбутнім спеціалістам можливості якісного виконання функціональних обов'язків; здійснення організації управління фармацевтичними підприємствами, оптовими фірмами та аптеками.

Основне завдання знати основні принципи фармацевтичного забезпечення населення, основні завдання, функції та організаційну структуру аптек, організацію та забезпечення санітарного режиму в аптеці, структуру та джерела фармацевтичної інформації, основні нормативно-правові та законодавчі акти України що регламентують діяльність аптек, основні питання забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптек, основні вимоги належної аптечної практики до виготовлення стерильних та нестерильних лікарських засобів в умовах аптек, основні ціноутворення на лікарські засоби, основні засади системи обліку і звітності у фармації

Компетентності та очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати стандартні та нестандартні спеціалізовані завдання та прикладні галузеві фармацевтичні проблеми діяльності, використовуючи положення, теорії та методи фундаментальних біологічних, хімічних, медичних, технологічних, біофармацевтичних, соціальних та економічних наук; поєднувати знання та розв'язувати складні питання, формулювати ідеї за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовувати для фахових та не фахових слухачів

Загальні компетенції:

ЗК 1. Здатність до соціальної відповідальності та громадянсько свідомої діяльності.

ЗК 3. Здатність до академічно мислити, аналізувати та синтезувати інформацію, безперервно навчитися сучасному.

ЗК 4. Здатність до розуміння дисциплінарного діапазону знань та фахової діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптацій та дії відповідно новим та кризовим умовам.

ЗК 7. Здатність користуватися інформаційно-комунікаційними різноманітними технологіями.

ЗК 8. Здатність залучатися до дослідницької діяльності на доказовому рівні.

ЗК 9. Здатність виявляти запов'язливість та кмітливість.

ЗК 10. Здатність обирати стратегії та тактики спілкування, до командної роботи, в тому числі фахівцями інших галузей знань та видів економічної діяльності.

ЗК 11. Здатність забезпечити та оцінити за якісними показниками виконані роботи.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗК 12. Здатність втілювати знання на практиці, приймати рішення та судження, що обґрунтовані системою знань

ЗК 14. Здатність успадковувати, впроваджувати, розвивати та передавати наукові, етичні, культурні, історичні цінності і досягнення людства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, та забезпечувати, відповідний цінностям, здоровий спосіб життя.

Фахові компетенції:

ФК 8. Здатність організовувати діяльність аптечного закладу із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств установ та організацій лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту з впровадженням відповідних систем звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог чинного законодавства, положень Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товарознавчий аналіз та вести адміністративне діловодство.

ФК 9. Здатність передбачати та аналізувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та медичні вироби відповідно до чинних нормативно-правових актів України.

ФК 11. Здатність аналізувати соціально-економічні процеси у фармації, стан надання фармацевтичної допомоги та фармацевтичних послуг населенню, враховуючи морально-етичні, правові, економічні та соціальні показники за умов медичного страхування та відшкодування вартості лікарських засобів у національній та міжнародній практиці.

ФК 12. Здатність професійно застосовувати знання нормативних, правових та законодавчих актів України та рекомендацій міжнародних стандартів.

ФК 17. Здатність реалізовувати маркетингове управління асортиментною, товарною, інноваційною, ціною, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичної діяльності на основі результатів маркетингових досліджень та пост маркетингових досліджень з урахуванням процесів на українському і міжнародному ринках, керувати ризиками що стосуються фармацевтичного забезпечення.

ФК 18. Здатність керуватися принципами управління якістю та забезпечувати дотримання вимог та контроль критичних параметрів, що можуть негативно впливати на якість фармацевтичного продукту та фармацевтичної допомоги.

Результати навчання	Методи викладання	Форми оцінювання
ПРН 1. Реалізовувати соціальну взаємодію, під час виконання професійних обов'язків, ґрунтовану на гуманістичних і етичних принципах; розуміти соціальну значущість фармацевтичної допомоги для здоров'я населення.	Дискусійний метод, робота у групах; обговорення.	Колегіальне оцінювання
ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з доказових джерел та інтегрування цих результатів у рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності, ділитися фаховими знаннями та інформацією зі слухачами.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція); мультимедійні презентації; дискусійний метод; практичні роботи; робота у групах; обговорення; ситуаційне моделювання (виготовлення л.ф)	Опитування, вирішення тестових завдань, вирішення практичних завдань, перевірка і оцінка самостійних робіт
ПРН 5. Ефективно втілювати професійні та індивідуальні якості на фармацевтичному ринку праці; з урахуванням суспільних, виробничих і економічних інтересів.	Дискусійний метод, робота у групах; обговорення.	Колегіальне оцінювання
ПРН 6. Приймати рішення і надавати фахову інформацію аргументовано, нести відповідальність за них у типових і нетипових професійних	Інструктаж, обговорення, ситуаційне моделювання.	Опитування

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ситуаціях: дотримуватися принципів фармацевтичної та медичної етики та деонтології.		
ПРН 7. Впроваджувати у професійну діяльність творчі методики та підходи соціальної взаємодії.	Стимулюючий метод, проблемного викладу.	Самоконтроль
ПРН 9. Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності з використанням електронно-обчислювальної техніки, із застосуванням автоматизації документообігу, комунікацій, управління технологією виробництва та доступу до фахової інформації, бухгалтерського обліку і планування, банківських операцій, автоматизованих робочих місць та систем прийняття рішень.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція), практичні роботи.	Вирішення практичних завдань
ПРН 10. Дотримуватися ввічливого спілкування при професійній взаємодії з колегами, адміністрацією, посадовими особами, споживачами, злагоджено працювати у команді.	Ситуаційне моделювання.	Колегіальне оцінювання
ПРН 11. Користуватися методами оцінювання показників якості діяльності, виявляти невикористані можливості задля підвищення ефективності праці.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція), практичні роботи.	Вирішення практичних завдань
ПРН 12. Проводити аналіз інформації, отриманої за результатами наукових досліджень, критично осмислювати, узагальнювати, систематизувати та практично адаптовувати до професійної діяльності.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція); дискусійний метод, практичні роботи.	Опитування, вирішення тестових завдань, вирішення практичних завдань
ПРН 19. Передбачати та визначати вплив зовнішніх факторів на якість лікарських засобів та споживчі характеристики інших товарів аптечного асортименту під час їх транспортування, зберігання та відпуску.	Дискусійний метод, робота у групах; обговорення	Колегіальне оцінювання
ПРН 20. Залучати фахівців до комплексу проведення організаційно-управлінських заходів, здійснювати всі види адміністративного діловодства, товарознавчого аналізу під час забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту.	Дискусійний метод, робота у групах; обговорення.	Опитування
ПРН 21. Обчислювати та аналізувати основні показники економічної діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.	Евристичний та науковий метод	Вирішення практичних завдань

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

проводити моніторинг змін цін та тарифів.		
ПРН 22. Керувати фармацевтичними організаціями, приймати управлінські рішення, які ґрунтуються на лідерських та комунікативних здібностях з використанням функцій менеджменту.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція); мультимедійні презентації; дискусійний метод; практичні роботи; робота у групах; обговорення	Опитування, вирішення тестових завдань, вирішення практичних завдань, перевірка і оцінка самостійних робіт.
ПРН 23. Враховувати особливості соціально-економічних процесів фармацевтичного забезпечення населення у вітчизняній та світовій практиці, визначати ефективність, безпечність та доступність фармацевтичної допомоги.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція); мультимедійні презентації; дискусійний метод; практичні роботи; робота у групах; обговорення	Опитування, вирішення тестових завдань, вирішення практичних завдань, перевірка і оцінка самостійних робіт.
ПРН 24. Дотримуватися чинного законодавства та проводити моніторинг його змін, рекомендацій чинних належних практик та стандартів при провадженні професійної діяльності.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція), опрацювання рекомендованих джерел.	Перевірка і оцінювання самостійних робіт, оцінка письмових робіт
ПРН 25. Сприяти здоровому способу життя, сумлінно ставитися до професійних обов'язків при профілактиці захворювань, призначенні та відпуску лікарських засобів. Дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти навичками здорового спілкування для досягнення взаєморозуміння та довіри з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.	Обговорення	Опитування.
ПРН 31. Проводити різноманітні види контролю якості лікарських засобів: заповнювати сертифікати якості серії лікарського засобу та сертифікати аналізу згідно вимог чинних нормативних документів. Державної фармакопеї України та результати проведеного контролю якості. Розробляти специфікації та методики контролю якості відповідно до вимог чинної Державної фармакопеї України.	Практичні роботи (робота з Настановами, що стосуються стандартизації ЛЗ, ДФУ)	Вирішення практичних завдань

Політика навчальної дисципліни:

- Відвідувати аудиторні заняття вчасно та бути присутніми протягом всього терміну їх проведення. (можлива індивідуальна освітня траєкторія здобувача)
- Діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.
- Самостійно виконувати навчальні завдання та коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень.
- Самостійно виконувати контрольні завдання та не використовувати джерела інформації, не зазначені викладачем.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

- Згідно з положенням про Академічну доброчесність здобувачів вищої освіти у Донецькому національному медичному університеті.

Зміст навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна/заочна форма навчання					
	у тому числі					
	Усього (очна/заочна)	Л (очна/заочна)	сем	лаб	п.з (очна/заочна)	с.р. (очна/заочна)
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Організація та економіка фармації.						
Змістовий модуль 1. Основні засади організації фармацевтичної діяльності						
Тема 1. Національна лікарська політика	6/6	1/-			2/-	3/6
Тема 2. Лицензування фармацевтичної діяльності	7/7	1/1	-	-	3/1	3/5
Тема 3. Організаційна структура аптеки	6/6	1/-	-	-	2/-	3/6
Тема 4. Основні принципи роздрібної реалізації лікарських засобів в аптечних мережах	3/3	1/-	-	-	2/-	-/3
Тема 5. Організація санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів	7/7	1/-	-	-	3/1	3/6
Тема 6. Система постачання лікарськими засобами та виробами медичного призначення аптек, фармацевтичних фірм. Організація роботи оптових аптечних складів і оптових фірм	6/6	-/-			3/-	3/6
Тема 7. Організація забезпечення якості лікарських засобів і виробів медичного призначення в аптеках, фармацевтичних фірмах	6/6	-/-			3/-	3/6
Тема 8. Організація зберігання лікарських засобів і виробів медичного призначення у фармацевтичних мережах	7/7	1/-			3/-	3/7
Тема 9. Організація роботи аптеки з товарними запасами	5/5	-/-			2/-	3/3
Змістовий модуль 2. Організація роботи спеціалізованих аптек та аптек загального профілю						
Тема 10. Організація безрецептурного відпуску лікарських засобів у вітчизняній і зарубіжній фармацевтичній практиці	5/5	-/-	-	-	2/-	3/5
Тема 11. Організація роботи аптеки з прийому рецептів та відпуску за ними лікарських засобів	8/8	2/-	-	-	3/-	3/8

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тема 12. Регулювання обігу наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин прекурсорів	8/8	2/-	-	-	3/1	3/7
Тема 13. Безкоштовний і пільговий відпуск лікарських засобів в Україну	8/8	2/-	-	-	3/1	3/7
Тема 14. Правила таксування рецептів і замовлень-вимог на індивідуально виготовлені ліки	8/7	2/1	-	-	3/1	3/8
Тема 15. Рецептурно-виробничий відділ аптеки	5/5	-/-	-	-	2/-	3/5
Тема 16. Організація роботи спеціалізованих аптек	5/5	-/-	-	-	2/-	3/5
Тема 17. Організація внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів	6/6	-/-	-	-	3/-	3/6
Змістовий модуль 3. Системи обліку у фармації						
Тема 18. Основи економіки і бухгалтерського обліку аптечних підприємств. Облік в аптечному підприємстві. Організація бухгалтерського обліку.	5/7	-/-	-	-	2/-	3/7
Тема 19. Елементи методу бухгалтерського обліку: баланс, документація.	6/8	1/0,5	-	-	2/0,5	3/7
Тема 20. Елементи методу бухгалтерського обліку: рахунки, подвійний запис.	6/8	1/0,5	-	-	2/0,5	3/7
Тема 21. Облік основних і малоцінних та швидкопсувних предметів.	5/7	-/-	-	-	2/-	3/7
Тема 22. Грошові кошти аптечних підприємств. Касові операції.	6/6	1/1	-	-	2/1	3/4
Тема 23. Безготівкові розрахунки. Інкасація.	5/5	-/-	-	-	2/1	3/4
Тема 24. Облік надходження та вибуття товару. Товарний звіт.	5/5	-/-	-	-	2/-	3/5
Тема 25. Облік праці.	6/6	-/-	-	-	3/1	3/5
Тема 26. Інвентаризація.	7/7	2/-	-	-	2/-	3/7
Тема 27. Облік доходів, витрат і фінансових результатів.	6/6	-/1	-	-	3/-	3/5
Змістовий модуль 4. Основи економіки у фармації						
Тема 28. Фінансова звітність аптечних підприємств та її аналіз.	6/6	-/-	-	-	3/	3/6

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тема 29. Товарообіг. Планування товарообігу, оборотних засобів і надходження товару.	8/8	2/-			3/-	3/8
Тема 30. Планування і аналіз торгівельних накладень і витрат обігу.	6/6	-/-			3/2	3/4
Тема 31. Аналіз торгово-виробничої діяльності аптек.	8/8	2/-			3/1	3/7
Тема 32. Ціноутворення аптечних підприємств (фарм. фірм).	8/8	2/1			3/1	3/6
Тема 33. Оподаткування аптечних підприємств (фарм. фірм).	8/8	2/-			3/2	3/6
Тема 34. Аудит аптечних підприємств (фарм. фірм).	7/7	-/-			3/1	4/6
Усього годин	240/240	27/6	-	-	93/24	120/210

Система оцінювання.

На кожному практичному занятті здобувач повинен отримати оцінку з кожного виду робіт за наступною шкалою та критеріями:

«відмінно»: 5 балів	здобувач вищої освіти відмінно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
«добре»: 4 бали	здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має достатні практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у викладенні теоретичного змісту або під час аналізу продемонстрованих практичних навичок.
«задовільно» 3 бали	здобувач вищої освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

	непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, недостатньо оцінює факти та явища, що пов'язані з його майбутньою діяльністю.
«незадовільно» 2 бали	здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі. відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

При недотриманні політики курсу оцінка може бути анульована та потребувати додаткового виконання роботи.

Оцінка з дисципліни визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок, опанованих при вивченні освітнього компонента, з урахуванням відгуку керівника практики від виробництва.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Перерахунок у бали здійснюється після останнього заняття, якщо модуль завершується заліком.

Перед заліком, на підставі оцінок за традиційною шкалою, виставлених під час вивчення модулів, обчислюється середнє арифметичне (СА) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми. Отримана величина конвертується у бал за багатобальною шкалою таким чином:

<i>Шкала</i>	<i>200 балів</i>
<i>Семестр, що завершується заліком</i>	<i>СА : 5 x200</i>
<i>Дисципліна, що завершується ПК</i>	<i>СА : 5 x120</i>

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками <https://www.dls.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету <http://library.zsmu.edu.ua/>
4. Електронний архів Національного фармацевтичного університету <http://dspace.nuph.edu.ua>
5. Національна бібліотека імені В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

6. Спеціалізоване медичне інтернет-видання для лікарів, провізорів, фармацевтів, студентів медичних та фармацевтичних вишів «Аптека.ua» <https://www.apteka.ua/>

7. Сайт кафедри фармації та фармакології <https://dnmu.edu.ua/kafedra-farmacziyi-ta-farmakologiyi/>

Рекомендовані джерела

1. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. 360 с.
2. Організація та економіка фармації. Ч. 2. Системи обліку в фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, О. П. Гудзенко та ін.; за ред. А. С. Немченко. Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. 416 с.
3. Організація та економіка фармації. Ч. 3. Основи економіки фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. А. С. Немченко, Г. Л. Панфілова, В. М. Назаркіна та ін.; за ред. А. С. Немченко. Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. 272 с.
4. Організація та економіка фармації: підручник. Б. П. Громовик, С. І. Терещук. Львів: Нова книга. 2009. 301 с.
5. Основи економіки та системи обліку у фармації: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. А. С. Немченко, Г. Л. Панфілова, В. М. Чернуха та ін.; За ред. А. С. Немченко. Х.: Вид-во НФаУ, Золоті сторінки, 2005. 504 с.
6. Практикум з організації та економіки фармації. Навч. посібник для студентів вищих навч. закл. Б. П. Громовик, С. І. Терещук, О. Л. Гром, А. М. Новікевич, І. Л. Чухрай. – Вінниця: Нова книга, 2004. 448 с.